

Nro. 37.

A' FELS. CSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Indúlt Bétsből, Pénteken November 4. ik napján
1803. ik esztendőben.*

B é t s.

I tt tegnap reggelre virradóza a' h é leesvén, az ól-
ta tél van. A' hegyek fejrbe öltözködtek. — A'
drágaság a' helyett hogy izünne, nevededik.

B é t s b e n gyakran látjuk a' Duna partján a'
Swéwiai és Helvétus kivándorlottakat seregelni,
a' kik ide érkezvén, 's itt magokat kinyugodván,
ismét hajókra ülnek, 's egymás után a' Dunán,
előbb Z e m l i n, 's onnét ismét Galatz felé,
tovább eveznek. Az úti költséget az Orosz Csá-
szár adatja nékiek, a' kinek Déli tartományaiban
fognak megtelepedni.

Magyar Ország.

Rimafzombatból October 16-ik napján. A' mi Nemes Megyénknek, az utóbbi Ország Gyűlésben meg határozott Nagy Hont Vármegyétől való el választása, és Tek. Gömör Vármegyével leendő öfzve kaptoltatása, ezen folyó October 10-ik napján, Pelsütz városában, Mélt. Báro Prónay Gábor Ur Eö Nagysága, mint ezen végre ki rendelt Kir. Commissariusnak, és Tek. Gömör Vármegye Fő Ispánnyanak előülése alatt tartott Gyűlésben, tökéletességre vivődött. Minekutánna, tudniillik Királyi Tanácsos és Tek. Gömör Vármegyének számos esztendőktől fogva igen érdemes első All-Ispánnya Titt. Szatthmári Király Miklós Ur, Kir. Commissarius és Fő Ispán Ur Eö Nagyságát fényes deputatio által a' Gyűlésben meg hivatta volna, ez abban meg jelenvén, az egygyefflégről, 's ennek a' társaságokra áradni szokott hafznairól, tsinos Magyarsággal készült, és igen velős beszédet tartott, egyfersmind azon Gyűlésnek tárgyát, melly az utóbbi Ország Gyűlésén hozott Törvény 9-ik tzikkelyében határozódik, előadván; a' majdan egygyesülendő Gömör és Kis-Honth Rendeinek az atyafiságos 's barátságos egyetértést, és egygyeffléget hathatóffan ajánlotta,

Ekkor Titt. Kovács Imre Kiss-Honthi Jegyző Ur a' Nemes Kerület képében fel álván, minekutánna elő adta volna azt, hogy a' Tek. Kis-Honthi Rendeik érezvén N. Hontal való öfzve kötetéseknek súllyát, mind a' régibb, mind a' közelebbi időkben N. Hontól való el választatásokat mely faradhatatlanúl sürgették; végre a' Nemes Kerületet, és ennek minden rendü 's rangú lakosit

Mélt. Fő Ispán Ur kegyelmébe, 's a' Tek. Gömöri Rendek atyafiságos és barátságos jó indulatjokba, szeretetekbe, és kegyességekbe ajánlotta, 's egyzersmind 30 esztendőn felül különböző tisztségekben eddig viselt Vármegyei hivataljától bútsút vett. — Ezt mivelte Tek. Kovács Antal volt Kis-Honthi All-Ispán Ur is —

Ennek végződésével, Tek. Gömör Vármegyei Fő Jegyző Szontagh Mihály Ur a' barátságos és atyafiságos tiszta szeretetnek, 's az alsóbb rendhez való szelid kegyességnek és engedelmességnek az egész Társaságra bizonyosan hárámlani szokott édes gyümöltseit hofzasan elő adván, beszédjét azon kivansággal fejezte bé, hogy ezen egyesítés által az egész Közönségnek lelke, szive, és minden indulatja egyesítessen annyira, hogy közös erővel, minden részre való hajlás nélkül, egyedül a' Felség és Haza javára, 's a' szegénység boldogítására fordítsák ezen egygyesült Megyének minden Rendjei ezeket, erejeket, és minden tehetségeket:

Ezek után a' Kir. Helytartó Tanátsnak Mélt. Fő Ispán Urhoz küldött azon levele olvastatott fel, melly által Eő Felségétől, ezen egygyesülés dolgában Kir. Commissariusnak lett ki neveztetése hírül adatik, egyzersmind az Ország Gyüllésénn meghatározott nemtelen lakosok öfzve irattatásának elzközlése ezen Tek. Megyében meg hagyattatik.

Az egygyesülésre nézve K. Commissarius Fő Ispán Eő N.sága előadásához képest, a' T. Rendek is a' következő négy pontokban állapodtak meg: 1) Hogy ezen egygyesült Vármegyének neve következő legyen: **G ö m ö r e t K i s - H o n t h a r t t i c u l a r i**

ter unitus Comitatus, Magyarúl: Gömör és Kis-Honth törvényesen egygyesült Vármegye — 2) Kis Honth maradjon meg mostani állapotjában egy Járásnak — 3) Mind Gömör, mind Kis-Honth fizesse eddig való tartozásait különösen; jövedőre nézve pedig — 4) A' Porták egygyesítetvén, minden terheket közös erővel viseljenek. Végezetre

A' nemtelenek öszve írása végett Mélt. Főispán Ur, a' következett napon tartott gyűlésben deputatusokat nevezett ki; sőt még azon nap. ott helyben, tudniillik Pelsützön, a' deputatusoknak útmutatásúl szolgálendő néhány öszve írásbeli próbákat tett, 14-ikben pedig onnan el indulván, városunkon keresztül vízfzfa felé utazott.

Frantzia Respublika.

Páris, Oktob. 14 dikén. Minekutánna a' Szenátus, Státustanáts, és a' Diplomatika, (az az, a' Követségék) az Betsület légióval olyan módon öszfzetsatóltattak, hogy azoknak tagjai egyfzersmind ezeknek is tagjaik légyenek: azon tanátskozik az Országglószék, hogy már most a' Tribunáts, 's mingyár azután ennek módja fzerént, a' Törvényhozó Gyűlést is öszfize kösse a' Betsület légióval. Tsak ennek a' kérdésnek meghatározatása forog még fenn, hogy, ha valaki a' Tribunátusnak 's Törvényhozó Gyűlésnek tagja, tagja legyen e' már azonnal a' Betsületlégiónak is; vagy pedig tsak fzemély fzerént kelljen bizonyos számú Tribunusoknak 's Törvényhozóknak, a' Betsületlégió' tagjai közé neveztetni? —

Oktober' 7 dikén ekképpen irt egy Anglus hadi fogoly Valenciennes várából: — „

„Mint haljuk, Luxemburgba fognak innét általfállítani bennünket: a' mely nekünk nem tettene; minthogy a' mostani fogságunk' helyén igen szépen bánnak velünk; és olyan türethető az állapotunk, a' milyen tsak ezen környülállások között lehet. A' városban és a' bástyákon szabadon járhatunk: tsak a' várkapukon kívül nem szabad a' Komendáns' engedelmé nélkül mennünk. A' Komendáns egy igen betsületes ember.

Az Orosz és Fr. országlószékek között való mostani állapot eránt, ekképpen fejezik ki magokat az Oktob. 14 dikén költ Párisi levelek: — „A' St. Cloudban közelébb esett czeremoniákon, a' hol a' több idegen Követek minyájan megjelentenek vala, Gr. Markow az Orosz Követ nem vólt jelen. Az Első Konzúl mostan, személyes levelezést folytat a' Császárral. Egy Kurir' várnak minden orán Petersburgból Párisba viszsza: és olyan hír indúlt, hogy G. Markow' helyébe más Követ fogna jöni. —

„St. Cloudban az Udvari théátromon Andromache jádzódván a' múlt vasárnapon, mind elhivattattak rá az idegen Követek, és tsak egy nem vólt jelen. — Hertz, Dolgoruki és Demidow is hivatalosok vóltak: hanem egésségek változása miatt nem jelenhettek meg. —

„Spanyol országgal és Portugalliával, az Orosz Császár közbenjárására nézve, mind ez ideig úgy bánik a' Fr. Országlószék, mint neutrálisokkal.

Az ólta, hogy Admirál Nelsont, Marsilia és Toulon között olázkodni eszékbe vették a' Frantziák, ezen partjaikon lévő tornyokon sem vilá-

gositanak éjjelenként, hogy az Anglus hajóknak ne szolgáljanak útmutatóul.

Páris, Oktob. 20-dikán. Az eféle tanakodások — egy felől, hogy már az Első Konzúlnak a nagy expeditzióra való elindulása, nem lehet mezsze — más felől, hogy a' Flandrus partokon fekvő seregek koránt sem lévén olyan számosak, mint hirleltetnek, és a' készületeknek is a' lármája lévén nagyobb, mint a' valósága, mind ezekből a' következne, hogy az ellenséges Fe'ek között való alkudozás valamely hatalmas Közbenjárónak eszközzése által ismét elkezdöttöt volna — mind ezek a' tünődések semmit sem érnek; minthogy sohol nem láthatjuk semmi fundamentomokat. — „Két okokra nézve lehet gyanítani, (így ír egy közönséges tudósító) hogy talám nem fog az Első Konzúl nagy expeditziója megtörténni — először, mivelhogy Nagy Britannianak allandósága, egész Europa ügyének tartathatik; másodsor, mivelhogy ezen expeditzió által olyan veszedelmeknek tétetődhetne ki Fr. ország, a' melyeknek nem csak a' jelen való, hanem a' jövő ember nyomra is kiterjedhetnének a' következéseik — hanem, hol látjuk még is (így szoll az író), hogy a' történet eleibe gát építettödné? Az ólta, hogy Pruszszus Tanátsos Lombard, Brüzszelben az Első Konzúlnál megfordúlt, senki kétttségbe nem hozza a' Berlini udvarnak azon systema mellett való megmaradását, a' melyhez eddig alkalmazta magát, &c. — azonban leg jobb nem találgatni a' jövőt, mint hogy minden emberi találgatásnak különben olyan határa van, a' mellyen a' véges elme soha által nem léphet. —

Elég az a' dologhoz (ilyen hangon íródtak az Oktob. 20 dikán költ Párisi levelek), hogy az Első Konzúl naponként az ágyus tsolnakokkal gyakorolja St. Cloud mellett a' Sequana vizén a' maga Testörzöit; hogy Páris és Berlin között szünetlen jönnek-mennek a' Kurirok; hogy az Első Konzúl plánuma eránt, a' Londoniak, minden találgatásaik mellett is meg fognak tsalattatni; és hogy az Országlószéknek egy közelebbi rendelése szerént, egy oly Kompania is állittatik fel a' nagy expeditzióra, a' melly tsupa Anglus Tolmátsokból formálódik, Tolmáts Adjutánsok Kompaniájának nevezete alatt. — Az egész Kompaniát 117 emberik fogják tenni. Lesznek benne, 1 Kapitány, 2 Hadnagyok, 2 Alhadnagyok, 1 fő kvártélymester, 4 alkvártélymesterek, 96 közemberek, 2 Dobosok, &c. Tsak önként vállalkozók vétetnek fel belé; 's a' verbualások Parisban, és a' Napnyugoti partokon Ostendétől fogva St. Malóig leszen. Ezeknek jó magokviselű, Angliában lakott, Angliának vidékeit esmérő, Anglus nyelven beszéllő 's ezt fordítani tudó, jó növésű, már szolgált, 's még is 35 esztendősnél nem idősebb, fiatal embereknek kell lenni. Jó szívvel bé veszik ezek közzé nevezetesen a' Fr. országban tartózkodó Irlandusokat.

Egy Német országi közönséges levél' irojához, ilyen magános tudósítás érkezett a' nagy expeditzióra kirendeltetett Fr. sereg eránt: — „Ez a' sereg, 3 nagyobb táborokból áll. A' közép tábor Calaistól fogva Vliessingáig, a' Napnyugoti tábor Brestől fogva Cherbourgig, és a' Napkeleti tábor Vliessingától fogva Texelig terjeszkedik - ki. Mind a' három egy - egy Helytartó Generális (Gen. Lieu-

tenánt) által vezéreltetik, a' kik egyenesen az Első Konzúl', mint az Angliai egész táborfő vezére' kormányozása alatt lesznek, a' melynek közönséges Generálftábjá vezére, Hadiminister Berthier lesz. A' három Helytartó Generálisok még nintsenek kineveztetve. Moreau, Massena, és Bernadotte Generálisok vannak, mint beszéllik, ezen fő hivatalokkal megkináitva (hát Jourdan hova lett, a' kiről közelébb iródott, hogy egygyik fogna a' Helytartó Generálisok közzül lenni?) A' közép tábor hasonló képpen három részekből fog állani, 's ezeket Ney, Soult, és Davoust vezérlik. Közönséges vélekedés Párisban, hogy a' Napkeleti tábor Skotziába, a' Közép tábor Déli Angliába, és a' Napnyugoti tábor Irlaudiába fognának kiállani.

A' *Moniteur* ozokat a' hivatal szerént való tudositásokat is ki hirdette, a' mellyek a' Calais és Boulogne előtt történt tengeri verekedésekről a' Londoni Udv. Ujságban kiadattak: hanem jegyzéseket tett alájok. — „

„Az Ö f z nevezeti Királyi ágyus tsolnokról, Calais mellől, Sept. 28 dikán: — „Hogy a' tenger' befolyása, az ezen kikötőhelybe megérkezett ellenséges tsolnakoknak alkalmatosságot ne szolgáltatson arra, hogy magokat az öbölben a' mi ágyúgolyobisaink elől elvonhassák, elvártam azon időpontot, midőn a' tengernek kifolyása által a' szárazon hagyattatván, a' battériákhoz magokat közelébb nem vehetnék. Legalkalmasabbnak találtam tegnap reggel rájuk ütni. Az ágyúzás elkezdődése után ezünkbe vettük, hogy a' ránk jövő ellenséges golyobisok között, bombik is találhatnának: az ő első bombijok, hozzánk egy hajó

hofszfúságnyi távolságra esett a' vízbe, és abban széllyel szakadt. Olyan közel szemlélvén magunkat a' battériákhoz lenni, hogy az ellenséges bombiknak hajóinkra való eshetésektől tarhattunk volna; mi ellenben az ellenséges tsolnakoktól olyan távol lévén, hogy golyobisainknak hozzájuk való juthatásokat nem remélhetnők: jelt adattam vas-matskáinknak bévétetések eránt; a' mely megesevén állásunkat változtattuk. Olyan szerentsések voltunk, hogy leg kissebb kár sem esett hajóinkban: részünkről ellenben, rész szerént szemmel láthatólag az ellenséges tsolnakok közzé repittödvén a' bombik, rész szerént pedig a' nagyobb erejűek a' tso'nakokon túl a' városra hullván le, lehetetlen, hogy sok kárt ne okoztak volna. A' városnak Napnyugoti részit tűzben lenni szemléltük: hanem a' tsolnakok vesztségéről nem ítéhetünk, minthogy ezek a' partnak egy része által fedeztetek. A' szél azonközben a' partfelől megindulván, olyan erőssen kezdett fúni ellenünk, hogy tovább meg nem állhattunk, &c. —

„A' Le da nevű Királyi hajórol, B o u l o g n e elől, Sept. 29 dikén: — „Eszünkbe vévén 25 ellenséges tsolnakoknak a' Calaisi kikötőhelyből való kievezéseket, azonnal egész erőnkkel utánnok eredtünk, hogy útjokat elállhassuk: hanem minden iparkodásaink által is meg nem akadályoztathattuk őket abban, hogy Boulognéhez ne juthassanak, minekutánna 3 óráknak le folytok alatt a' legkegyetlenebb ágyuzált tettük volna rájuk, melyre ők is, mind hajóikról mind a' partokon lévő batteriákról, selettek. A' vólt fel tett tzé- lom, hogy ezen öbölben ismét megtámadjam őket: hanem nagy szél kezdvén ellenünk fúni, hajóink

nem állapodhattak meg. Ma reggel ismét egy más 25 hajókból álló ellenséges hajóosztályt vetünk eszünkbe; melyre azonnal rá támadtunk: hanem, minekutánna valami 3 oráig kemény ágyuzást tettünk volna reá, végezetre ez is az előbbeni mellett állapodott meg vasmatskákon, minekutánna mindazáltal két ellenséges tsolnakok a' közfiklákhoz tsapódván, oda veztek volna. *) Most már 55 hajók állanak ezen lineában Boulogne előtt vasmatskákon. Szerentsémnek tartom jelenteni, hogy még eddig egy hajónkról sem érkezett hozzáam valami kárvallásunkról szolló tudósítás. Éppen egy ellenséges bombi esett a' Leda nevű hajónkra, hanem annak fenekén repedvén meg, semmi kárt nem tett. **) — „

„Robert Honymán, a' Leda Kapitánya.

*) E' nem való; mi egy hajót is el nem vezettünk ezen tsatában; 's kárt sem vallott egy is. Igaz, hogy a' parton való battériáink is segítették tsolnakainknak evezéseket; hanem nékiek is vólt ágyujok önnön védelmezésekre. (A' M o n i t e u r jegyzése).

**) Különös történet, hogy egy bombi, a' mely a' hajó fenekén széllyel szakad, semmi kárt ne okozzon. Sok hajóitoknak özfzfe rontattak árbotzfáik; néhány hajóitok pedig annyira özfzferontsoltattak, hogy partjaitokhoz vízfza evezvén, másoknak kellett helyekbe jöni, &c. (A' M o n i t e u r jegyzése).

Az Elfi Bey' Angliába való érkezése eránt is teszen egy jegyzést ezen M o n i t e u r : — „Lás'd, úgymond, Angliának a' politikáját. A' Porta birodalmának épségben való maradásaért tsatazik; 's Egyip-

tomban még is zenebonát gerjeszt, 's a' Porta' ellenségeit fel-lázzasztja. Hanem gondunk leszen rá, hogy gátat tehelsünk eleibe. Bizonyosan meg nem fog Anglia semmit tartani a' Középtengeren. "

Tsakugyan a' M o n i t e u r adta - ki ezeket a' Londoni tudósításokat is: — „

„A' Kormányozószéknek hírül adatott, hogy London varossának némely részeiben gyanus személyek kezdettek volna gyülekezeteket tartani ej-jelenként, olyan tzelzással, hogy a' tsendességet meg zavarják. Noha fel nem tehetjük is, hogy ezen személyeknek száma olyan nagy volna, hogy méltó lármát okozhassanak: még is illő tsakugyan vigyázni reájok; és eleit kell venni mesterkedésseknek. Fel kell keresni őket, és meg kell mind azokat a' gyanus embereket esmérni, a' kiknek semmi jövedelmek nintsen az élésre; 's nem kell el várni, hogy az ellenség, London' kapui előtt meg jelenyen.“ —

A' múlt szeredán a' Frantziák' nem sokále-endő beütése felett tétetvén fogadások, vóltak, a' kik el vettek 100 Forintot, olyan feltétel alatt, hogy 1000 ret fizetnek vissza, ha a' Frantziák 10 napok alatt Angliába kiszállanak.

Batava Respublika.

Hága, Oktob. 16-dikán. A' főbb tárgyak között, a' mellyeket megfontolásnak okáért a' Törvényhozó Gyűlés' eleibe terjesztett a' Direktorium, a' Hollándiai Sajt sem utólsó. Azt akarja meghatároztatni a' Direktorium, hogy, Frantzia és Spanyol országot mint Szövetséges társakat ki, vévén, ezeken kívül még a' neutrális országokra

se' legyen szabad ki vinni a' Batava Respublika' földjéről a' sajtót.

A m s t e r d á m , Oktob. 15-dikén. A' Párisban lévő Orosz Követ Gr. Markow egy jelentést terjesztett a' Fr. Országlovszék' eleibe, mely által azt adja ennek értésire, hogy Orosz ország nem fogná jó szívvel nézni azt, hogy a' Fr. seregek Spanyol országon keresztül Portugáliába átál utaznának, és ezen országot elfoglalnák. Hallatik, hogy Gr. Markow Pétersburgba visszra fogna utazni,

Nagy Britanniai Birodalom.

London Oktob. 14-dikén. Fox, Lord Moira, 's az úgy nevezett Oppozitziónak más több tagjai, a' napokban egy gyűlést tartván, azt végezték közönséges meg egygyezéssel, hogy a' Parlamentomnak nem soká ismét elkezdődő tanácskozásaiában, semmi a' -félébe ne ellenkezzenek, és semmi a' fele vetélkedésekre alkalmatosságot ne szolgáltatassanak, a' mi a' jelen való körülállások között áralmas lehetne, p. o. a' haza védelmezésére megkívántató buzgóságát a' népnek lankasztaná, 's több e' -félék. — A' Parlamentom tagjai November 22-dikére hivattattak öltize.

Az Országlovszék sok ezer lántsáknak készítése eránt tett rendelést, a' mellyek az olyan hazafiak között osztatnak ki, a' kik puskával nem gyakorolják magokat, hogy az ellenségnek megjelenésekor ezeknek is lehessen valami a' kezekben, a' mivel magokat és hazájokat védelmezheffék.

Lisabonból így írtak Oktob. 2-dikén. Az itt lévő Anglus kereskedők' tanácsa meghatározta, hogy az itt találtató Angliai kereskedő portekákat mind hajóra rakassa, minthogy méltán tartani lehet, hogy a' Frantzia, Spanyol, és Portu-

galliai Országfőszékek között eddig folyt alkudozásoknak az Anglia ellen való közönséges ellenségeskedés lefzen a' kimenetelek. A' Fr. Követ, az Első Konzúl sogora Gen. Lasnes, a' napokban a' Regens Hertzegnél ébédelt, a' mely tsaknem hallatlan történet a' Portugalliai Udvarnál. Egy fia ugyan ezen Követnek Sept. 29-dikén a' Királyi palotában kerefzteltetett meg. 's az ő Kerefztatiya a' Regens Hertzeg, Kerefztannya pedig a' Regens Hertzegné, voltak, — Már a' Madridi Udvarnál is változást okoztak a' környüllások a' Ministeriumban. A' Fő Minister Hertzeg de la P a c e, elbútsuzott.

Dublinból írják újonan, hogy még foly a' támadok' exekuziója. Mac-Intosh nevű köz rendű ember Dublinban, a' háza' ajtaja eleibe akasztatott-fel. Kevéffel Jul. 23-dika előtt egy rakás puskapor az ő házában fellobbanván, az ez által okoztatott lármának alkülmatosságával feles számú puskát találtak - meg nálla, a' melyek a' padimentom alatt voltak elrejtve.

Nevezetes, hogy a' fejei ezen Irlandiai támadásnak, a' kik még eddig Itélőszék' elibe állittattak, a' magok bűnös vóltokat nem tagadván, a' Frantziákkal való egygyetértéseket semmi képpen meg nem akarják vallani. Emmet, egygyike azon támadóknak, a' kik közelébről félakasztattak, midőn az Itélőszék előtt állván az Elölülőtől utoljára megkérdeztetett volna, hogy az ellene mingyár kimondandó sententzia ellen nem volna. é még valami kifogasa, ekképpen felelt: — „Ha, bűnösnek találtatván, 's halálra íteltetvén, tsak halált kellene fzenvednem, betsülettel alája adnám an-

nak magamat, és egy szót se szollanék: de nem csak állapotommal, hanem a' világi előítélettel is közködnöm kell. A' halálós ítélet, a' megöletettnek nevét is gyalazatosfá teszi! Az ember meghal's az emlékezete él. Ez az, a' mi engem' arra indit, hogy ezen alkalmatosságot arra fordítsam, hogy az ellenem való vádnak ha csak valamely részetskéjére nézve is tisztává tegyem magamat hazámfiainak szemeik előtt. Azzal is vádoztatom, hogy a' Frantziáknak E m i l's a r i u s o k volnék. E' nem való. Hogy hazámat valamely ellenségnek, annyival is inkább a' Frantziáknak, kezekbe szolgáltatssam, soha elzembe se jutott. Soha nem forgott elmémben, hogy a' Frantzia hatalmat Irlándiába által hozsam. Isten örizz, hogy e' történnék! &c.

A' Londoni Museumban egy munkára talátnak, a' melly a' Tehénhímlőről van írva, 's az 1713-dik éltendőben nyomtattatott. Sulger nevű Német Tanuló (Studens) vólt az írója. Ilyen tízím alatt jött ki: De lue vaccarum.

London Oktob. 8-dikán. Nem soká ismét fontos dolgok történnek a' Fr. partoknál. Mihelyst Adm. Keith, a' ki most a' Fr. partoknak megkémlelésekben foglalatoskodik, ezen munkát elvégezte, azonnal rá rontanak ágyúzó hajóink ismét a' Calaisi, Boulognei, és a' több Fr. kikötőhelyekre. A' közelébbi alkalmatossággal a' szél és ellenkező idő kényszeritett, elkezdett munkánkunk félbeszakasztására, minekutánna 400 hordó puskaport tüzeltek volna fel ágyuzóink.

Az Erdélyi lovaknak szép termetek, tartós

vóltok, és a' benne lévõ tüz mellett is, könnyen tanitható természetek, oly esméretes, és szembetünõ, hogy azt próbákkal bizonyítani nem szükség: még is a' szép, és jó lovakban gyönyörködöknek pompás szekereik előtt többnyire külsõ országokról drága pénzen szerzett lovak szemléltetnek, és Erdélyieket, a' mellyek magokat akár hova való eredetü lovak mellett is még nem szégyenlik, alig lehet imitt amott látni. Bizonyosan nem a' lovakban; hanem a' többek között talám abban van a' fogyaikozás, hogy a' vevõk a' helyét, idejét, mikor és hol lehessen bizonyosan jó, és szép Erdélyi lovakat az első kézbõl venni, nem tudják. Erre nézve több rendbéli Erdélyi uradalmak, abban egyeztek meg, hogy a' közelébbi 1804-ben elkezdvén ez után esztendőnként Juniusnak 25-dikére N. Küküllõ Vármegyében Radnóthra, az ottan tartatni szokott Sokadalomra (vásárra) számos eladó lovak bizonyosan vezetteffenek. Ugyan ottan, a' lovaknak megkivántató helyrõl az Uraság szükséges rendeléseket tétet, és a' vevõknek is a' mennyire lehet kedveket keresni igyekezi, tsakhogy minémü paripák, ketteffibe, négyivel, vagy hatával való lovak kivántassanak, akár a' vásár előtt, akár mászszor is 3 hónappal előre ilyen útasítás alatt jelentsék (t. i. a' Magyar Országia). — Cs. K. Kamarás M. Gróf Béthlen László Urnak Radnóthi Tifztségéhez, p. Debretzen, Bisztricz, à Radnóth.

* * *

Minthogy a' Magyar-Német és Német-Magyar Lexiconra előrefizetett Titt. Erdemes Haza-

fiak közül igen sokan tették le magamnál a' pénznek egy részét, olyanok, kik a' Hazában széllyel laknak; erre nézve, hogy a' könyv nyomtatványjai mind most, mind ezután ezen Titt. Uraknak, tévedés nélkül kezekbe szolgáltatassanak, nyomtatványjaikat a' következő helyekre szállítatom. Méltóztassák az itt kitétetett helyek közül ott kerestetni, a' hova lakások közelebb van.

Debreczenbe, Professor Tiszt. Sárvári Pál Urhoz.

Eperjesre, Titt. Professor Zennovitz Urhoz.

Lötsére, Titt. Professor Liedemann Márton Urhoz.

Pestre, Kis István híres könyvároshoz.

Posonba, Professor Tek. Belnay György Urhoz.

Ez úttal, az általam adatott nyomtatott Recepijével, az előre fizetendő pénz hátra lévő részét is, a' könyv melle ragasztott Jelentés szerént, a' nevezett 's Titt. Uraknál méltóztassák le tenni, melly Recepijé helyébe a' könyvel egygyütt, másokat küldök; hogy a' könyv még ki nem jött három darabjai, a' mellett, pénz nélkül kézhez adathassanak. Hogy pedig a' könyv kiofztásában tévejedés ne essen, a' Titt. Előrefizető Urak Neveinek Laistroma után, különösen azt is feljegyeztem, hova tartozzanak a' leküldetett könyv darabjai.

A' Lexicon II-dik Részének I-ső darabja melly most leküldetik, 42 árkus; a' 2 ik darabja is, melly rövid időn elkészül ennyire fog telni.

A' Második Rész két darabban az Első Résznél nagyobb lesz, ugyan azért a' kinyomtattatása is későbbre maradt.

A' kiadó.